

Izdevums
latviešu valodā

Informācija un paziņojumi

62. gadagājums
2019. gada 4. februāris

Saturs

III *Sagatavošanā esoši tiesību akti*

REVĪZIJAS PALĀTA

2019/C 45/01

Atzinums Nr. 10/2018 (*saskaņā ar LESD 322. panta 1. punktu*) par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu [COM(2018) 460 *final*]

1

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

REVĪZIJAS PALĀTA

ATZINUMS Nr. 10/2018

(saskaņā ar LESD 322. panta 1. punktu)

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības
sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu [COM(2018) 460 final]

(2019/C 45/01)

SATURS

	Punkts	Lappuse
Kopsavilkums	I–IV	2
Ievads	1.–9.	2
I DAĻA. VISPĀRĪGAS PIEZĪMES	10.–19.	4
Vienkāršošana un saskaņotība	13.–14.	4
Elastīgums	15.–16.	5
Pārskatatbildība	17.–18.	5
EAF īpašā kārtība	19.	5
II DAĻA. KONKRĒTAS PIEZĪMES	20.–68.	5
I sadaļa. Vispārīgi noteikumi (1.–9. pants)	20.	5
I nodaļa. Plānošana (10.–15. pants)	21.–29.	5
II nodaļa. Īpaši noteikumi attiecībā uz kaimiņvalstīm (16.–18. pants)	30.–38.	6
III nodaļa. Rīcības plāni, pasākumi un īstenošanas metodes (19.–25. pants)	39.–48.	7
IV nodaļa. EFIA+, budžeta garantijas un finansiālā palīdzība trešām valstīm (26.–30. punkts)	49.–57.	8
V nodaļa. Uzraudzība, ziņošana un novērtēšana (31. un 32. pants)	58.–65.	9
Nosacījumi apliecinājumam, ko sniedz Palāta	66.–68.	10
PIELIKUMS. Komisijas priekšlikuma analīze un Palātas ierosinājumi		11

EIROPAS SAVIENĪBAS REVĪZIJAS PALĀTA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un īpaši tā 322. panta 1. punktu,

ņemot vērā daudzgadu finanšu shēmu (DFS) 2021.–2027. gadam, kā izklāstīts paziņojumā “Mūsdienīgs budžets Savienībai, kas aizsargā, dod iespējas un aizstāv. Daudzgadu finanšu shēma 2021.–2027. gadam”⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulu (ES, Euratom) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam⁽²⁾,

ņemot vērā Palātas Atzinumu Nr. 1/2017 par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam⁽³⁾,

ņemot vērā priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu⁽⁴⁾,

ņemot vērā Padomes 2018. gada 9. jūlija lūgumu sniegt atzinumu par minēto priekšlikumu,

tā kā priekšlikuma mērķis ir vairāku instrumentu apvienošana vienā plašā instrumentā, tādējādi dodot iespēju racionalizēt pārvaldības un pārraudzības sistēmas, līdz ar to samazinot administratīvo slogu ieinteresētajām personām,

IR PIENĒMUSI ŠO ATZINUMU.

Kopsavilkums

I. Priekšlikums ir sagatavots saistībā ar daudzgadu finanšu shēmu (DFS) 2021.–2027. gadam⁽⁵⁾. Priekšlikums paredz Savienības ārējās darbības instrumentu vērienīgu pārstrukturēšanu, apvienojot vairākus no tiem vienā plašā instrumentā, proti, Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentā, kurš uzsāks darbību 2021. gada 1. janvārī.

II. Priekšlikuma pamatojums ir “vienkāršot darba metodes”, vienlaikus palielinot intervenču saskaņotību un konsekventi, un ar lielāku elastību reaģēt uz neparedzētām problēmām un krīzēm. Kopumā priekšlikums sasniedz šos mērķus.

III. Eiropas Attīstības fonda integrēšana Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentā risina nekonsekventi starp EAF budžeta procesu un pārskatatbildības procesu. Ar priekšlikuma starpniecību Eiropas Parlaments iegūtu budžeta un likumdošanas pilnvaras. Līdz ar to demokrātiskā pārraudzība pār ES attīstības palīdzību uzlabotos.

IV. Šajā atzinumā ir sniegti ierosinājumi par to, kā priekšlikumā nodrošināt skaidrību, daļēji pārorganizējot dažus noteikumus un konkretizējot citus.

Ievads

1. Komisija 2018. gada 14. jūnijā publicēja priekšlikumu (turpmāk “priekšlikums”) par Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu⁽⁶⁾ (NDICI), kā arī pielikumus priekšlikumam par Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu⁽⁷⁾.

2. Priekšlikums ir izstrādāts saistībā ar daudzgadu finanšu shēmu (DFS) 2021.–2027. gadam⁽⁸⁾, kā izklāstīts paziņojumā “Mūsdienīgs budžets Savienībai, kas aizsargā, dod iespējas un aizstāv. Daudzgadu finanšu shēma 2021.–2027. gadam”. Paziņojumā noteiktas galvenās prioritātes un vispārējā budžeta struktūra ES ārējās darbības programmām izdevumu kategorijā “Kaimiņattiecības un pasaule”, tostarp Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta izveide.

(1) Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Mūsdienīgs budžets Savienībai, kas aizsargā, dod iespējas un aizstāv. Daudzgadu finanšu shēma 2021.–2027. gadam”, COM(2018) 321 final.

(2) OVL 193, 30.7.2018., 1. lpp., Finanšu regula.

(3) OV C 91, 23.3.2017., 1. lpp.

(4) COM(2018) 460 final.

(5) COM(2018) 321 final, kā minēts iepriekš.

(6) Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu, COM(2018) 460 final.

(7) Pielikumi priekšlikumam Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu, COM(2018) 460 final, 1.–7. pielikums.

(8) Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Mūsdienīgs budžets Savienībai, kas aizsargā, dod iespējas un aizstāv. Daudzgadu finanšu shēma 2021.–2027. gadam”, COM(2018) 321 final.

3. Daudzgažu finanšu shēmā 2014.–2020. gadam 4. izdevumu kategorijā “Globālā Eiropa” līdztekus pastāv vairāki finansēšanas instrumenti, vairumam no kuriem termiņš beigsies 2020. gada 31. decembrī. Saskaņā ar daudzgažu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam priekšlikums paredz Savienības ārējās darbības instrumentu vērienīgu pārstrukturēšanu, apvienojot vairākus no tiem vienā plašā instrumentā, proti, Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentā, kurš uzsāks darbību 2021. gada 1. janvārī. Pašreizējie instrumenti/programmas, ko apvienos/integrēs, ir šādi:

- Attīstības sadarbības instruments ⁽⁹⁾ (ASI),
- Eiropas Attīstības fonds ⁽¹⁰⁾ (EAF),
- Eiropas Demokrātijas un cilvēktiesību instruments ⁽¹¹⁾ (EIDHR),
- Eiropas kaimiņattiecību instruments ⁽¹²⁾ (EKI),
- Partnerības instruments ⁽¹³⁾ (PI),
- Stabilitātes un miera veicināšanas instruments ⁽¹⁴⁾ (IcSP),
- Instruments sadarbībai kodoldrošības jomā ⁽¹⁵⁾ (INSC),
- ārējo aizdevumu mandāts ⁽¹⁶⁾ (ELM),
- Garantiju fonds ārējai darbībai ⁽¹⁷⁾,
- Eiropas Fonds ilgtspējīgai attīstībai (EFIA), EFIA garantija un EFIA garantiju fonds ⁽¹⁸⁾,
- makrofinansiāla palīdzība ⁽¹⁹⁾ (MFA),
- Kopējā īstenošanas regula ⁽²⁰⁾ (CIR).

⁽⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 11. marta Regula (ES) Nr. 233/2014, ar ko izveido finanšu instrumentu sadarbībai attīstības jomā 2014.–2020. gadam (OV L 77, 15.3.2014., 44. lpp.).

⁽¹⁰⁾ Iekšējais nolīgums par 11. EAF (OV L 210, 6.8.2013.); Padomes 2015. gada 2. marta Regula (ES) 2015/322 par 11. Eiropas Attīstības fonda īstenošanu (OV L 58, 3.3.2015., 1. lpp.); Padomes 2015. gada 2. marta Lēmums (ES) 2015/334 (OV L 58, 3.3.2015., 75. lpp.).

⁽¹¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 11. marta Regula (ES) Nr. 235/2014, ar ko izveido finanšu instrumentu demokrātijai un cilvēktiesībām visā pasaulē (OV L 77, 15.3.2014., 85. lpp.).

⁽¹²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 11. marta Regula (ES) Nr. 232/2014, ar ko izveido Eiropas Kaimiņattiecību instrumentu (OV L 77, 15.3.2014., 27. lpp.).

⁽¹³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 11. marta Regula (ES) Nr. 234/2014, ar ko izveido Partnerības instrumentu sadarbībai ar trešām valstīm (OV L 77, 15.3.2014., 77. lpp.).

⁽¹⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 11. marta Regula (ES) Nr. 230/2014, ar ko izveido stabilitātes un miera veicināšanas instrumentu (OV L 77, 15.3.2014., 1. lpp.).

⁽¹⁵⁾ Padomes 2013. gada 13. decembra Regula (Euratom) Nr. 237/2014, ar ko izveido Instrumentu sadarbībai kodoldrošības jomā (OV L 77, 15.3.2014., 109. lpp.). Ir ierosināts, ka saistībā ar kodolenerģijas izmantošanu mierīgiem nolūkiem Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentā iekļauj tikai ierobežotu skaitu pasākumu (sk. II pielikuma 6) punkta i) apakšpunktu). Tiks izveidots papildu instruments saskaņā ar Euratom līguma īpašo procedūru: Eiropas Kodoldrošuma instruments (EINS). Ir ierosināts, ka šis instruments aptver darbības (un finansējumu ar kodolmateriāliem saistītām darbībām), kas attiecas uz kodolmateriālu drošības kontroli, atbalstu infrastruktūrai un apmācību, kā arī ES īpašo zināšanu nodošanu.

⁽¹⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 14. marta Lēmums (ES) 2018/412, ar kuru groza Lēmumu Nr. 466/2014/ES, ar ko Eiropas Investīciju bankai piešķir ES garantiju attiecībā uz zaudējumiem no finansēšanas darījumiem, ar kuriem atbalsta ieguldījumu projektus ārpus Savienības (OV L 76, 19.3.2018., 30. lpp.).

⁽¹⁷⁾ Padomes 2009. gada 25. maija Regula (EK, Euratom) Nr. 480/2009, ar ko izveido Garantiju fondu ārējai darbībai (OV L 145, 10.6.2009., 10. lpp.).

⁽¹⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 26. septembra Regula (ES) 2017/1601, ar ko izveido Eiropas Fondu ilgtspējīgai attīstībai (EFIA), EFIA garantiju un EFIA garantiju fondu (OV L 249, 27.9.2017., 1. lpp.).

⁽¹⁹⁾ Izņemot makrofinansiālās palīdzības dotācijas. Makrofinansiālā palīdzība tiks aktivizēta, katru gadījumu pēc vajadzības izskatot atsevišķi.

⁽²⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 11. marta Regula (ES) Nr. 236/2014, ar ko paredz kopīgus noteikumus un procedūras, lai īstenotu Savienības instrumentus ārējās darbības finansēšanai (OV L 77, 15.3.2014., 95. lpp.). CIR attiecas uz vairākiem daudzgažu finanšu shēmas 2014.–2020. gadam 4. izdevumu kategorijas “Globāla Eiropa” instrumentiem.

4. Saskaņā ar priekšlikuma 8. apsvērumu *NDICI* īstenošanā būtu jāvadās saskaņā ar piecām prioritātēm, kas noteiktas Globālajā Eiropas Savienības ārpolitikas un drošības politikas stratēģijā (“Globālā stratēģija”) ⁽²¹⁾. Turklāt 9. apsvērumā uzsvērts, cik svarīgs ir Jaunais Eiropas Konsens attīstības jomā ⁽²²⁾ (“konsenss”), kas nodrošina satvaru Savienības un tās dalībvalstu kopīgai pieejai attīstības sadarbībai. Konsensa mērķis ir īstenot ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam ⁽²³⁾ un Adisabebas rīcības programmu ⁽²⁴⁾.

5. Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta mērķis ir “nodrošināt un veicināt Savienības vērtības un intereses pasaulē, lai sasniegtu tās ārējās darbības mērķus un principus” ⁽²⁵⁾.

6. Ierosinātais finansējums *NDICI* īstenošanai 2021.–2027. gadam ir 89,2 miljardi EUR ⁽²⁶⁾.

7. Viena no *NDICI* galvenajām izmaiņām ir integrēt EAF, kas pašlaik nav iekļauts ES budžetā. Ar 30,5 miljardu EUR budžetu 2014.–2020. gadam EAF ir lielākais ārējās darbības instruments ⁽²⁷⁾. Pašreizējais(-ie) EAF ⁽²⁸⁾ un *NDICI* darbosies paralēli, līdz būs izsmelti līdzekļi.

8. Saskaņā ar Komisijas ierosināto priekšlikumu regula nodrošinās satvaru, kas piemērojams, lai ieviestu partnerību, kura aizstās pašreizējo Kotonū nolīgumu ⁽²⁹⁾. Šī pieeja ir pretēja pašreizējai pieejai, ar kuru saskaņā Kotonū nolīgums ir atbalstījis Eiropas attīstības fondus.

9. Mūsu analīze ietver vairākas vispārīgas piezīmes (I daļa), konkrētas piezīmes (II daļa) un konkrētus redakcionālus ierosinājumus (pielikums).

I DAĻA. VISPĀRĪGAS PIEZĪMES

10. *NDICI* ir vērienīgs priekšlikums, kas

a) apvieno vairākas programmas un instrumentus (budžeta un ārpusbudžeta) vienā instrumentā;

b) iekļauj ģeogrāfiskās programmas, tematiskās programmas un ātrās reaģēšanas darbības;

c) ietver daudzus un dažādus finansējuma veidus (dotācijas, iepirkuma līgumus, budžeta atbalstu, trasta fondos veiktas iemaksas, finanšu instrumentus, budžeta garantijas, finansējuma apvienošanu un parāda atvieglojumus).

Tas padara *NDICI* par ļoti visaptverošu un sarežģītu instrumentu.

11. Priekšlikuma pamatojums ir “vienkāršot darba metodes”, vienlaikus palielinot intervenču saskaņotību un konsekventi, un dot iespēju ar lielāku elastību reaģēt uz neparedzētām problēmām un krīzēm ⁽³⁰⁾.

12. Kopumā priekšlikums vienkāršos tiesisko regulējumu ārējā atbalsta jomā. Tas nodrošinās lielāku elastīgumu budžeta instrumentiem un līdzīgu elastīgumu elementiem, kuri iepriekš bija iekļauti EAF.

Vienkāršošana un saskaņotība

13. Vienkāršošana, ko vēlas panākt Komisija, būtībā nozīmē vairāku budžeta instrumentu un EAF apvienošanu plašā instrumentā.

⁽²¹⁾ “Kopīgs redzējums, kopīga rīcība – stiprāka Eiropa. Globāla Eiropas Savienības ārpolitikas un drošības politikas stratēģija”, 19.6.2016.

⁽²²⁾ “Jaunais Eiropas Konsens attīstības jomā – mūsu pasaule, mūsu cieņa, mūsu nākotne”, Padomes un dalībvalstu valdību pārstāvju, kas tiekas Padomē, Eiropas Parlamentā un Eiropas Komisijā, kopīgs paziņojums, 8.6.2017.

⁽²³⁾ “Mūsu pasaules pārveide – ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam”, Rezolūcija, ko 2015. gada 25. septembrī pieņēma Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālā asambleja (A/RES/70/1).

⁽²⁴⁾ “Trešās Starptautiskās konferences par attīstības finansēšanu Adisabebas rīcības programma”, pieņemta 2015. gada 16. jūnijā un apstiprināta Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālajā asamblejā 2015. gada 27. jūlijā (A/RES/69/313).

⁽²⁵⁾ Līgums par Eiropas Savienību (LES), konsolidētā versija, 3. panta 5. punkts, 8. pants un 21. pants.

⁽²⁶⁾ Priekšlikuma 6. panta 1. punkts.

⁽²⁷⁾ Ievērojama daļa no Āfrikas Miera nodrošināšanas fonda, kuru pašlaik finansē no EAF, paliks ārpus budžeta. Salīdzinājumam, 4. izdevumu kategorijas “Globālā Eiropa” budžets 2014.–2020. gada periodam ir 66,3 miljardi EUR.

⁽²⁸⁾ Attiecībā uz 8., 9. un 10. EAF saistību periodu ir beidzies; attiecībā uz 11. EAF saistību periodu beigsies 2020. gadā, 1. panta 5. punkts Iekšējā nolīgumā par 11. EAF (OV L 210, 6.8.2013., 1. lpp.); Padomes Regula (ES) 2015/322 (OV L 58, 3.3.2015., 1. lpp.).

⁽²⁹⁾ Sk. priekšlikuma 20. apsvērumu.

⁽³⁰⁾ Priekšlikuma paskaidrojuma raksts, 1. punkts “Priekšlikuma konteksts”.

14. Lai gan priekšlikums ir solis pareizajā virzienā un mazina trūkumus un pārklāšanos⁽³¹⁾, saskaņotība un konsekvence ir atkarīga no izraudzītās īstenošanas kārtības, kā arī no Komisijas veiktās pārraudzības un pārvaldības kārtības. Piemēram, saskaņā ar priekšlikumu spēju veidošanu miera un drošības jomā var finansēt ģeogrāfiski un tematiski un to var īstenot dažādi Komisijas dienesti, ES delegācijas un ES trasta fondi. Turklāt līdzīgas darbības varētu finansēt arī saskaņā ar KĀDP (KĀDP mācību misijas, uz kurām neattiecas mehānisms "Athena") vai saskaņā ar ierosināto Eiropas Miera nodrošināšanas fondu.

Elastīgums

15. Paziņojumā par jauno daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam⁽³²⁾ uzsvērts: "Turklāt būs svarīgi, ka noteikumi, kas reglamentē kaimiņattiecību, attīstības un starptautiskās sadarbības instrumentu, ietver līdzīgus elastības noteikumus, kādi ir ietverti pašreizējā Eiropas Attīstības fondā".

16. Lai elastīgāk reaģētu uz neparedzētām problēmām un krīzēm, priekšlikumā paredzēti divi galvenie pasākumi: 11 % "rezerve jaunām problēmām un prioritātēm" (6. panta 3. punkts) un gada pārskata principa noteikumu mīkstināšana, atvieglojot saistību pārņemšanu un atceltās saistības atkārtoti darot pieejamas izcelsmes budžeta pozīcijā (25. pants).

Pārskatbūvība

17. Mūsu Pārskatā par EAF 2017. gadā⁽³³⁾ vērsta uzmanība uz nekonsekvenci starp EAF budžeta procesu un pārskatbūvības procesu. Eiropas Parlaments (EP) neiesaistās EAF budžeta un tā noteikumu izstrādē vai attiecīgo resursu piešķiršanā. Tomēr īpaši ikgadējā budžeta izpildes apstiprināšanas procedūrā EP lemj par to, vai apstiprināt Eiropas Komisijas veikto budžeta izpildi saistībā ar to, kā tā ir pārvaldījusi EAF. EAF iekļaušana Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentā risina šo nekonsekvenci un nostiprina Eiropas Parlamenta demokrātisko pārraudzību pār ES attīstības palīdzību. Līdz ar to demokrātiskā kontrole pār ES attīstības palīdzību ir uzlabota. Ar priekšlikuma starpniecību Eiropas Parlaments iegūs budžeta un likumdošanas pilnvaras.

18. 44. apsvērumā uzsvērts Komisijas pienākums "(..) nolīgumos ar trešām valstīm un teritorijām un ar starptautiskām organizācijām un jebkādos līgumos vai nolīgumos, kas izriet no šīs regulas īstenošanas, būtu [iekļaut noteikumus], kas nepārprotami pilnvaro Komisiju, Revīzijas palātu un OLAF veikt šādas revīzijas, pārbaudes un apskates uz vietas atbilstīgi to attiecīgajai kompetencei un nodrošina, ka visas Savienības līdzekļu apgūšanā iesaistītās trešās personas piešķir līdzvērtīgas tiesības". Komisijai un likumdevējiem jāapsver iespēja šādos nolīgumos pastiprināt pienākumu nosūtīt Revīzijas palātai pēc tās pieprasījuma jebkādus dokumentus vai informāciju, kas tai ir vajadzīga, lai izpildītu savu uzdevumu.

EAF īpašā kārtība

19. Priekšlikumā nav ietverti vairāki būtiski punkti, kas saistīti ar EAF, piemēram, atlikušo līdzekļu izlietojums, īpašās rezerves un atceltās summas, kā arī Kotonū nolīguma un ĀKK ieguldījumu mehānisma nākotne, un minētie aspekti būs atkarīgi no dalībvalstu lēmuma, kad pašreizējā Kotonū nolīguma darbības termiņš beigsies 2020. gadā, un no turpmāka nolīguma ar ĀKK valstīm. Tas rada nenoteiktību partnervalstīm.

II DAĻA. KONKRĒTAS PIEZĪMES

I sadaļa. Vispārīgi noteikumi (1.–9. pants)

20. Apsvērumos uzsvērts, cik svarīga ir dzimumu līdztiesība un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm, klimata pārmaiņas, migrācija un pilsoniskās sabiedrības organizācijas. Tomēr 3. panta 2. punktā izklāstītajos konkrētajos mērķos dzimumu līdztiesība un klimata pārmaiņas nav skaidri minētas.

I nodaļa. Plānošana (10.–15. pants)

21. Attiecībā uz plānošanu, izņemot nodaļu, kurā apskatīti ar kaimiņvalstīm saistīti jautājumi (II nodaļa) un kurā izmantoti attiecīgie EKI noteikumi⁽³⁴⁾, priekšlikums galvenokārt ir balstīts uz ASI regulu⁽³⁵⁾. Tas īpaši attiecas uz ģeogrāfiskajām programmām.

⁽³¹⁾ Priekšlikuma ietekmes novērtējumā (SWD(2018) 337 final) ir norādīts, ka pamatojums izmaiņām ārējo instrumentu arhitektūrā ir nepilnību un pārklāšanos starp instrumentiem samazināšana, 19. lpp.

⁽³²⁾ "Mūsdienīgs budžets Savienībai, kas aizsargā, dod iespējas un aizstāv. Daudzgadu finanšu shēma 2021.–2027. gadam", COM(2018) 321 final, 16. zemsveras piezīme.

⁽³³⁾ 2017. finanšu gada pārskats par darbībām, ko finansē no 8., 9., 10. un 11. Eiropas Attīstības fonda, 45. punkts (OV C 357, 4.10.2018., 315. lpp.).

⁽³⁴⁾ Regula (ES) Nr. 232/2014, kā minēts iepriekš.

⁽³⁵⁾ Regula (ES) Nr. 233/2014, kā minēts iepriekš.

22. Arī attiecībā uz tematiskajām programmām priekšlikumā ņemti vērā citu spēkā esošo instrumentu (piemēram, IcSP⁽³⁶⁾ un PI⁽³⁷⁾) plānošanas noteikumi. Tā kā šie instrumenti galvenokārt ir tematiski un dažos aspektos to noteikumi ir ļoti līdzīgi, priekšlikumā ir ietverti ievērojami vienkāršāki noteikumi (īpaši attiecībā uz plānošanas dokumentiem).

23. Priekšlikuma 11. pantā ir ieviesti vairāki plānošanas principi, kas attiecas vienīgi uz ģeogrāfiskajām programmām. Lai gan pēc to būtības ir skaidrs, ka daži principi attiecas tikai uz šāda veida programmām (piemēram, plānošanas perioda sinhronizācija ar partnervalstu stratēģijas cikliem), citi ir piemērojami ne tikai ģeogrāfiskajām programmām. Kā piemēru var minēt principu, ar kuru saskaņā ģeogrāfisko programmu plānošanas dokumenti ir balstīti uz rezultātiem (11. panta 5. punkts); mūsaprāt, tas jāpiemēro arī tematiskajām programmām.

24. **Komisijai un likumdevējiem jāapsver**

iespēja arī tematiskajām programmām piemērot principu, ar kuru saskaņā ģeogrāfisko programmu plānošanas dokumenti ir balstīti uz rezultātiem.

25. Saistībā ar plānošanu priekšlikuma 11. panta 1. punkts aicina uz dialogu starp Savienību, dalībvalstīm un partnervalstīm. Tomēr mēs neatrodam atsauci uz šo dialogu ne daudzgadu indikatīvo programmu (DIP) pieņemšanas, apstiprināšanas, grozīšanas un/vai pārskatīšanas procesa aprakstā (14. pants), ne plānošanas dokumentu satura definēšanā (12. un 13. pants), piemēram, nav atsauces uz galvenajām ieinteresētajām personām, ar kurām plānošanas procedūrā notikusi apspriešanās.

26. **Komisijai un likumdevējiem jāapsver**

iespēja iekļaut priekšlikumā iztrūkstošo atsauci uz dialogu starp Savienību, dalībvalstīm un partnervalstīm.

27. 14. panta 3. un 4. punkta formulējums atšķiras tikai ar to, ka viens attiecas uz ģeogrāfiskajām programmām (3. punkts), bet otrs – uz tematiskajām programmām (4. punkts), tāpat kā 3. punkta pēdējā daļa (kurā minēts arī “pēc krīzes vai pēckrīzes situācijā”). Pielikumā ir iekļauts ierosinājums pārformulējumam.

28. 15. pants attiecas uz “rezervi jaunām problēmām un prioritātēm”. Nav skaidrs, kāpēc šis pants iekļauts I nodaļā “Plānošana”.

29. **Komisijai un likumdevējiem jāapsver**

15. panta “Rezerve jaunām problēmām un prioritātēm” pārcelšana uz sadaļu “Vispārīgi noteikumi” pēc 6. panta. Ar šo grozījumu pantu secība kļūtu loģiskāka, jo 15. pantā ir atsauce uz 6. pantu.

II nodaļa. Īpaši noteikumi attiecībā uz kaimiņvalstīm (16.–18. pants)

30. Atsevišķa nodaļa priekšlikumā ir veltīta “Īpašiem noteikumiem attiecībā uz kaimiņvalstīm”, un tajā ir trīs panti, kas saistīti ar plānošanu. Ierosinātā struktūra padara priekšlikumu grūtāk lasāmu.

31. Priekšlikuma 16. panta 2. punkts attiecas uz plānošanas principiem kaimiņvalstu zonā. Kaut arī šā punkta saturs ir saistīts ar plānošanas principiem, panta nosaukums ir “Plānošanas dokumenti”. Šeit nav ievērota I nodaļā izmantotā struktūra, kad plānošanas principi (11. pants) un plānošanas dokumenti (12. pants) ir izklāstīti atsevišķos pantos.

32. Priekšlikuma 16. panta 2. punktā ir teikts: “Atkāpjoties no 11. panta 2. punkta (..)”. Tomēr abu punktu un plānošanā izmantoto partnervalsts kritēriju saturs ir daļēji līdzīgs.

33. Komisija 17. pantā ierosina “uz darbības rādītājiem balstītu pieeju”. Tomēr tas attiecas tikai uz kaimiņvalstīm, ciktāl tikai tām ir raksturlielumi, kurus var salīdzināt, izmantojot darbības rādītājus.

34. Lai gan arī saistībā ar 11. EAF tika iekļauts līdzīgs mehānisms⁽³⁸⁾, “lai stimulētu uz rezultātiem vērstas reformas”, tas netiek darīts saskaņā ar pašreizējo priekšlikumu.

⁽³⁶⁾ Regula (ES) Nr. 230/2014, kā minēts iepriekš.

⁽³⁷⁾ Regula (ES) Nr. 234/2014, kā minēts iepriekš.

⁽³⁸⁾ Regula (ES) 2015/322, kā minēts iepriekš, 7. panta 2. punkts.

35. Turklāt EKI vidusposma pārskata ziņojumā⁽³⁹⁾ norādīts, ka “EKI definētās stimulējošās pieejas īstenošana nodrošināja ievērojami lielākus finanšu resursus tiem partneriem, kuri bija guvuši lielākus panākumus politisko reformu jomā, bet tās ietekme papildu reformu piesaistīšanā, īpaši citās valstīs, vēl ir jāpierāda. EKI nav varējis sniegt pietiekamus stimulus tām valstīm, kuras nevēlas iesaistīties politiskās reformās.” Priekšlikums nav mainījis esošo uz darbības rādītājiem balstītās pieejas mehānismu.

36. **Komisijai un likumdevējiem jāapsver**

līdzīga mehānisma piemērošana visā priekšlikumā “uz darbības rādītājiem balstītai pieejai”. Šis grozījums nodrošinātu, ka “uz darbības rādītājiem balstītu pieeju” attiecinātu ne tikai uz kaimiņvalstīm.

37. Jēdziens “uz darbības rādītājiem balstīta pieeja” 17. pantā sakrīt ar EKI stimulējošo pieeju⁽⁴⁰⁾; atšķiras tikai terminoloģija. Jēdziens nav koriģēts, lai atspoguļotu Finanšu regulas uzsvāru uz sniegumu un rezultātiem⁽⁴¹⁾.

38. **Komisijai un likumdevējiem jāapsver**

II nodaļas “Īpaši noteikumi attiecībā uz kaimiņvalstīm” svīturošana un pantu iekļaušana I nodaļā “Plānošana”, ierobežojot īpašus noteikumus attiecībā uz kaimiņvalstīm līdz absolūtam minimumam. Šis grozījums padarītu priekšlikumu vieglāk lasāmu.

III nodaļa. Rīcības plāni, pasākumi un īstenošanas metodes (19.–25. pants)

39. Attiecībā uz īstenošanu priekšlikums galvenokārt balstās uz Kopējo īstenošanas regulu (CIR)⁽⁴²⁾, un tajā ņemti vērā dažu esošo instrumentu īstenošanas noteikumi.

40. Salīdzinājumā ar pašreizējo regulējumu priekšlikums ietver ievērojami vienkāršāku sarakstu, kurā uzskaitīti pieņemamo pasākumu veidi (atsevišķi pasākumi, īpaši pasākumi, atbalsta pasākumi un ārkārtas palīdzības pasākumi). Mēs uzskatām, ka (dažu) tādu situāciju apraksts, kurās atsevišķus pasākumus pieņem, padarītu priekšlikumu skaidrāku.

41. Priekšlikuma 19. panta 4. punkts attiecas uz ārkārtas palīdzības pasākumiem. Pēc analogijas ar atbalsta pasākumiem, kurus reglamentē ar vienu konkrētu pantu (20. pants), ārkārtas palīdzības pasākumi būtu jāapskata atsevišķā pantā, jo tie ir ārkārtas pasākumi.

42. Komisija 21. pantā ierosina nepieņemt plānus un pasākumus, “izmantojot īstenošanas aktus, kas pieņemti saskaņā ar (...) pārbaudes procedūru”, ja summas nepārsniedz maksimāli noteikto apmēru (attiecīgi 10 miljonus EUR un 20 miljonus EUR). Šis maksimālās summas ir divkārtas salīdzinājumā ar 11. EAF summām⁽⁴³⁾. Gadījumā, ja programmas jau ir finansētas no budžeta, maksimālās summas arī ir divkārtas. Robežvērtības palielināšana attiecībā uz izņēmumiem, kuriem nav prasīts īstenošanas akts, vājina pārraudzības pasākumus.

43. Priekšlikuma 25. pants pārsniedz Finanšu regulas noteikumus,

a) ļaujot neizmantotās saistību un maksājumu apropriācijas automātiski pārnest un izmantot saistībām līdz nākamajam finanšu gada 31. decembrim;

b) atkārtoti darot pieejamas saistību apropriācijas, kas atbilst atcelto saistību summai, jo darbība pilnībā vai daļēji nav īstenota;

c) nepiemērojot Finanšu regulas 114. panta 2. punkta trešo daļu⁽⁴⁴⁾;

⁽³⁹⁾ Komisijas dienestu darba dokuments “Eiropas kaimiņattiecību instrumenta novērtējums”, kas pievienots dokumentam “Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei – Starpposma pārskatīšanas ziņojums par ārējās finansēšanas instrumentiem”, SWD(2017) 602 final.

⁽⁴⁰⁾ Regula (ES) Nr. 232/2014, kā minēts iepriekš, 4. panta 2. un 3. punkts.

⁽⁴¹⁾ “Būtu jāprecizē snieguma jēdziens budžeta kontekstā. Sniegums būtu jāsaista ar pareizas finanšu pārvaldības principa tiešu piemērošanu. Būtu arī jādefinē pareizas finanšu pārvaldības princips, un apropriāciju izmantojumā būtu jāizveido saikne starp uzstādītajiem mērķiem un snieguma rādītājiem, rezultātiem un saimnieciskumu, lietderību un efektivitāti. Juridiskās noteiktības labad, vienlaikus novēršot konfliktus ar dažādo programmu esošajiem snieguma satvariem, būtu jādefinē arī sniegumu saistītie termini, jo īpaši iznākums un rezultāti” (Finanšu regula, 9. apsvērumš).

⁽⁴²⁾ Regula (ES) Nr. 236/2014, kā minēts iepriekš.

⁽⁴³⁾ Regula (ES) 2015/322, 9. panta 4. punkts, kā minēts iepriekš.

⁽⁴⁴⁾ “Saistībā ar ārējām darbībām – ja vispārējo budžeta saistību rezultātā noslēdz finansēšanas nolīgumu ar kādu trešo valsti, finansēšanas nolīgumus noslēdz līdz n+1 gada 31. decembrim. Tādā gadījumā vispārējās budžeta saistības sedz kopējās izmaksas par juridiskajām saistībām, ar kurām īsteno noslēgto finansēšanas nolīgumu trīs gadu laikā pēc finansēšanas nolīguma noslēgšanas dienas.”

d) ieviešot atkāpi no Finanšu regulas 209. panta 3. punkta attiecībā uz atmaksājamajām summām un ieņēmumiem, ko rada finanšu instrumenti.

44. Paskaidrojuma rakstā Komisija norāda, ka šie noteikumi ir nepieciešami, lai pārceltu EAF elastības iespējas, t. i., attiecībā uz nepiešķirtiem līdzekļiem un daudzgadu perspektīvu. Atkāpes no Finanšu regulas padara sarežģītāku tiesību aktu piemērošanu.

45. Priekšlikuma 25. panta 1. punkts ievieš noteikumu, ka "nākamajā finanšu gadā vispirms izmanto pārnesto summu". Taču Finanšu regulas 12. panta 2. punktā norādīts, ka iestāde "vispirms izlieto apropriācijas, kas piešķirtas kārtējam finanšu gadam, un neizmanto pārnestās apropriācijas, pirms šīs pirmās nav izlietas".

46. Priekšlikuma 25. panta 2. punkts pievieno izņēmumu Finanšu regulas 15. panta noteikumiem⁽⁴⁵⁾, ļaujot apropriācijas, kas atbilst atcelto saistību summai, jo darbība pilnībā vai daļēji nav īstenota, darīt pieejamas atkārtoti izcelsmes budžeta pozīcijā.

47. Priekšlikuma 25. panta noteikumi paredz lielāku elastīgumu NDICI budžeta izpildē. Tomēr lielāka elastīguma ietekme uz līdzekļu pārvaldību ir jānovērtē, ņemot vērā iespējamo pārskatatbildības zudumu, t. i., mazāk atbildības par pienācīgu apropriāciju pārvaldību.

48. Par summām, kas atceltas iepriekšējos EAF, var atkārtoti uzņemt saistības, ja ir īpašs Padomes lēmums. Ja tāds nav pieņemts, līdzekļus novirza īpašā rezervē, kamēr tie tiek piešķirti⁽⁴⁶⁾. Saskaņā ar vispārējo budžetu atceltos līdzekļus no iepriekšējā plānošanas perioda anulē. Nav skaidrs, vai 25. panta 2. punkts attiecas arī uz līdzekļiem, kas atcelti pēc DFS termiņa beigām⁽⁴⁷⁾. Ja tā ir, priekšlikumā jāiekļauj īpaši noteikumi.

IV nodaļa. EFIA+, budžeta garantijas un finansiālā palīdzība trešām valstīm (26.–30. punkts)

49. Priekšlikuma IV nodaļa ir veltīta EFIA+ un ārējās darbības garantijai.

50. Mēs atzīmējam, ka budžeta garantiju var efektīvāk pārvaldīt ar kopēju uzkrājumu fondu.

51. Lai gan EIB bija vienīgā banka, kas atbild par ārējo aizdevumu mandātu (ELM), un galvenais EFIA partneris, nav skaidrs, kāda būs tās loma nākotnē⁽⁴⁸⁾.

52. Priekšlikuma 27. panta 2. punktā ir uzskaitīti trīs nosacījumi, kuriem Ārējās darbības garantijai ir jāatbilst. Nepieciešamība panākt sviras un multiplikatora efektu ar vērtību mērķdiapazonu, ko balsta uz *ex ante* vērtējumu, budžeta garantijai nav noteikta kā viens no kritērijiem⁽⁴⁹⁾.

53. Komisijai un likumdevējiem jāapsver

sviras efekta iekļaušana to nosacījumu sarakstā, kuriem Ārējās darbības garantijai ir jāatbilst. Šis grozījums padarītu Ārējās darbības garantijas nosacījumu sarakstu pilnīgāku.

54. Saskaņā ar 26. panta 4. punktu uzkrājumu likmei jābūt robežās no 9 % līdz 50 %. Lai gan ir precizēts, kad jāpiemēro 9 % uzkrājumu likme, nav sniegta informācija, kad jāpiemēro augstāka likme (līdz, augstākais, 50 %).

⁽⁴⁵⁾ 15. panta 3. punkts ļauj atceltās apropriācijas darīt pieejamas atkārtoti tikai tad, ja tās attiecas uz pētniecības projektiem.

⁽⁴⁶⁾ 1. panta 4. punkts Iekšējā nolīgumā par 11. EAF (OV L 210, 6.8.2013., 1. lpp.), kā minēts iepriekš.

⁽⁴⁷⁾ Līdzīgi EAF īpašās rezerves mehānismam, 1. panta 4. punkts Iekšējā nolīgumā par 11. EAF (OV L 210, 6.8.2013., 1. lpp.), kā minēts iepriekš.

⁽⁴⁸⁾ Priekšlikuma 33. apsvērumš: "EFIA+ būtu jāatbalsta Ārējo investīciju plāns un jākombinē apvienošanas darbības un budžeta garantijas operācijas, kuras sedz Ārējās darbības garantija, tostarp tās operācijas, kuras sedz valsts riskus, kas saistīti ar aizdevumu operācijām, kuras iepriekš veiktas saskaņā ar ārējo aizdevumu mandātu Eiropas Investīciju bankai. Ņemot vērā Eiropas Investīciju bankas lomu saskaņā ar Līgumiem un tās pieredzi pēdējo pārdesmit gadu laikā Savienības politikas atbalstīšanā, Eiropas Investīciju bankai būtu arī turpmāk jābūt Komisijas dabiskajai partnerei operāciju īstenošanā saskaņā ar Ārējās darbības garantiju."

⁽⁴⁹⁾ Sk. Finanšu regulas 209. panta 2. punkta d) apakšpunktu un 219. panta 3. punktu.

55. Priekšlikuma 27. panta 3. punktā uzskaitītie instrumenti ir saistīti ar dažādiem riskiem. Aizdevumiem vietējā valūtā un pamatkapitāla līdzdalībai ir ļoti augsts objektīvais risks. Piemēram, ĀKK ieguldījumu mehānisms paredzēja noteikumus, kas ierobežo pamatkapitāla līdzdalību, attiecinot to uz nekontrolējošām mazākuma akcijām. Turklāt bija arī riska darījumu limiti attiecībā uz pamatkapitāla līdzdalību un aizdevumu vietējā valūtā (ne vairāk kā 20 % no kopējā piešķiruma). Darbības nolīgumos jāiekļauj līdzīgi noteikumi.

56. Priekšlikuma 35. apsvērumā ir teikts, ka garantijai ir jānosaka cena, lai izvairītos no tirgus kropļojumiem. Līdzīgi Finanšu regulas 209. panta 2. punkta c) apakšpunktā ir noteikts, ka atlīdzība par ārējās darbības garantijām nekropļo konkurenci iekšējā tirgū. Priekšlikuma 29. panta 3. punkta d) apakšpunktā noteikts, ka Ārējās darbības garantijas nolīgumos jāiekļauj "garantijas atlīdzība", bet varētu iekļaut precizējumu, lai uzsvērtu, ka jāizvairās no tirgus traucējumiem. Turklāt priekšlikumā nav iekļauta informācija par to, kā garantija būtu jāizceno un kādos apstākļos to varētu subsidēt. Darbības nolīgumos ir vajadzīgi papildu precizējumi par to, kā garantija būtu jāizceno un kādos apstākļos to varētu subsidēt.

57. Terminoloģija nav izmantota konsekventi, piemēram, finansiālā palīdzība, makrofinansiālā palīdzība un makrofinansiālās palīdzības aizdevumi.

V nodaļa. Uzraudzība, ziņošana un novērtēšana (31. un 32. pants)

58. Priekšlikuma 31. pants "Uzraudzība un ziņošana" galvenokārt attiecas uz instrumentu; 32. pantā ir apskatīta tikai tā novērtēšana. Priekšlikumā netiek nošķirta instrumenta novērtēšana un darbību novērtēšana.

59. Priekšlikuma 31. panta 2. punktā noteikts: "Progress attiecībā uz gaidāmajiem rezultātiem būtu jāuzrauga, pamatojoties uz skaidriem, pārredzamiem un vajadzības gadījumā izmērāmiem rādītājiem." Rādītāji var būt kvantitatīvi vai kvalitatīvi, bet, lai tie būtu noderīgi, tiem vienmēr jābūt izmērāmiem. Tāpēc jāsvīturo "vajadzības gadījumā".

60. Komisijai un likumdevējiem jāapsver

darbību un NDICI regulas novērtēšanas skaidra nošķiršana. Šis grozījums padarītu priekšlikumu skaidrāku, precizējot, kuri panti attiecas uz darbībām un kuri – uz pašu NDICI regulu.

61. Priekšlikuma VII pielikumā sniegts galveno darbības rādītāju saraksts, lai "noteiktu Savienības ieguldījumu savu konkrēto mērķu sasniegšanā".

62. Daži galvenie darbības rādītāji attiecas uz vairākiem konkrētajiem mērķiem, savukārt saistībā ar citiem rādītājiem nav skaidrs, kuram konkrētajam mērķim tos piemēro. Dažu konkrēto mērķu gadījumā rādītāju nav vispār.

63. Komisijai un likumdevējiem jāapsver

labāka konkrēto mērķu un galveno darbības rādītāju sasaiste. Kad galvenie darbības rādītāji ir skaidri saistīti ar konkrētajiem mērķiem, šo mērķu sasniegšanu var efektīvāk kontrolēt.

64. 32. panta 1. punktā ir paredzēts priekšlikuma starpposma novērtējums, bet tajā nav sniegta sīkāka informācija par tā mērķi un saturu.

65. Komisijai un likumdevējiem jāapsver

Priekšlikuma 32. panta 2. punktā paredzēto regulas galīgā novērtējuma prasību attiecināšana attiecīgā gadījumā uz starpposma novērtējumu. Šis grozījums precizētu prasības, kas piemērojamas starpposma novērtējumam.

Nosacījumi apliecinājumam, ko sniedz Palāta

66. Savā stratēģijā 2018.–2020. gadam esam norādījuši, ka mūsu mērķis ir virzīties uz “apliecinājuma uzdevumu” mūsu ticamības deklarācijas vajadzībām.
67. Mēs atzīstam, ka priekšlikuma mērķis nav definēt vai aprakstīt pārvaldības un kontroles sistēmu vai kopējo iekšējās kontroles sistēmu un tās obligātās sastāvdaļas ⁽⁵⁰⁾.
68. Tomēr atzīmējam, ka pašreizējā priekšlikumā nav pietiekamu noteikumu attiecībā uz pārvaldības un kontroles sistēmām, lai tās ietvertu iekšējās kontroles sistēmu, kuras koncepcija ļautu Palātai virzīties uz apliecinājuma uzdevumu.

Šo atzinumu Revīzijas palāta pieņēma 2018. gada 13. decembra sēdē Luksemburgā.

Revīzijas palātas vārdā –
priekšsēdētājs
Klaus-Heiner LEHNE

⁽⁵⁰⁾ Pievienotā “Tiesību akta priekšlikuma finanšu pārskata” 2. iedaļā norādīts, kā Komisija plāno īstenot pārvaldības pasākumus.

PIELIKUMS

Komisijas priekšlikuma analīze un Palātas ierosinājumi

Turpmākie redakcionālie ieteikumi atspoguļo dažus, bet ne visus apsvērumus, kas izvirzīti šajā atzinumā. Likumdevējiem šie punkti jāņem vērā un jāiekļauj attiecīgajos ierosinātās regulas pantos.

Priekšlikuma teksts	Palātas ierosinājums	Piezīmes
<p>8. pants Vispārējie principi</p> <p>3. Pēc vajadzības Savienība atbalsta to, ka tiek īstenota divpusēja, reģionāla un daudzpusēja sadarbība un dialogs, partnerības nolīgumi un trīspusēja sadarbība.</p>		<p>3. Jāprecizē termins "trīspusēja sadarbība".</p>
<p>II SADAĻA ŠIS REGULAS ĪSTENOŠANA</p> <p>I nodaļa Plānošana</p> <p>14. pants Daudzgaļu indikatīvo programmu pieņemšana un grozīšana</p>	<p>II SADAĻA ŠIS REGULAS ĪSTENOŠANA</p> <p>I nodaļa Plānošana</p> <p>14. pants Daudzgaļu indikatīvo programmu pieņemšana un grozīšana</p>	<p>II SADAĻA ŠIS REGULAS ĪSTENOŠANA</p>
<p>3. Ģeogrāfisko programmu daudzgaļu indikatīvās programmas var vajadzības gadījumā pārskatīt efektīvas īstenošanas nolūkā, jo īpaši, ja pastāv būtiski grozījumi 7. pantā minētajā politikas satvarā vai pēc krīzes vai pēckrīzes situācijā.</p>	<p>3. Ģeogrāfisko programmu daudzgaļu indikatīvās programmas var vajadzības gadījumā pārskatīt efektīvas īstenošanas nolūkā, jo īpaši, ja pastāv būtiski grozījumi 7. pantā minētajā politikas satvarā vai – ģeogrāfisko programmu gadījumā – pēc krīzes vai pēckrīzes situācijā.</p>	
<p>4. Tematisko programmu daudzgaļu indikatīvās programmas var vajadzības gadījumā pārskatīt efektīvas īstenošanas nolūkā, jo īpaši, ja pastāv būtiski grozījumi 7. pantā minētajā politikas satvarā.</p>	<p>4. Tematisko programmu daudzgaļu indikatīvās programmas var vajadzības gadījumā pārskatīt efektīvas īstenošanas nolūkā, jo īpaši, ja pastāv būtiski grozījumi 7. pantā minētajā politikas satvarā.</p>	

Priekšlikuma teksts	Palātas ierosinājums	Piezīmes
<p>5. Pienācīgi pamatotu, nenovēršamu un steidzamu iemeslu dēļ, piemēram, krīzes gadījumā vai demokrātijas, tiesiskuma, cilvēktiesību vai pamatbrīvību tieša apdraudējuma gadījumā Komisija drīkst grozīt šīs regulas 12. un 13. pantā minētās daudzgadu indikatīvās programmas, izmantojot īstenošanas aktus, kas pieņemti atbilstīgi 35. panta 4. punktā minētajai steidzamības procedūrai.</p>	<p>54. Pienācīgi pamatotu, nenovēršamu un steidzamu iemeslu dēļ, piemēram, krīzes gadījumā vai demokrātijas, tiesiskuma, cilvēktiesību vai pamatbrīvību tieša apdraudējuma gadījumā Komisija drīkst grozīt šīs regulas 12. un 13. pantā minētās daudzgadu indikatīvās programmas, izmantojot īstenošanas aktus, kas pieņemti atbilstīgi 35. panta 4. punktā minētajai steidzamības procedūrai.</p>	
<p>II nodaļa Īpaši noteikumi attiecībā uz kaimiņvalstīm</p> <p>17. pants <i>Uz darbības rādītājiem balstīta pieeja</i></p> <p>1. Indikatīvi 10 % no finansējuma, kas paredzēts 4. panta 2. punkta a) apakšpunktā, lai papildinātu 12. pantā minētos valstu finansu piešķirumus, piešķir partnervalstīm nolūkā īstenot uz darbības rādītājiem balstīto pieeju. Lēmumus par piešķirumiem, rādītājiem, pieņem, pamatojoties uz minēto partnervalstu virzību ceļā uz demokrātiju, cilvēktiesībām, tiesiskumu, sadarbību migrācijas jomā, ekonomikas pārvaldību un Partnervalstu progresu izvērtē katru gadu.</p>	<p>II nodaļa Īpaši noteikumi attiecībā uz kaimiņvalstīm</p> <p>17. pants <i>Uz darbības rādītājiem balstīta pieeja</i></p> <p>1. Indikatīvi 10 % no finansējuma, kas paredzēts 4. panta 2. punkta a) apakšpunktā, lai papildinātu 12. pantā minētos valstu finansu piešķirumus, piešķir I pielikumā uzskaitītajām partnervalstīm nolūkā īstenot uz darbības rādītājiem balstīto pieeju. Lēmumus par piešķirumiem, kas balstīti uz darbības rādītājiem, pieņem, pamatojoties uz minēto partnervalstu virzību ceļā uz demokrātiju, cilvēktiesībām, tiesiskumu, sadarbību migrācijas jomā, ekonomikas pārvaldību un reformām. Partnervalstu progresu izvērtē katru gadu.</p>	
<p>III nodaļa Rīcības plāni, pasākumi un īstenošanas metodes</p> <p>23. pants <i>ES finansējuma veidi un īstenošanas metodes</i></p> <p>Budžeta atbalsts, kā minēts 1. punkta c) apakšpunktā, tostarp tas, kas sniegts, izmantojot nozaru reformu rādītāju līgumus, balstās uz valstu līdzatbildību, savstarpēju pārskatatbildību un kopīgu apņēmību ievērot universālas vērtības, demokrātiju, cilvēktiesības, tiesiskumu, un tā mērķis ir nostiprināt partnerības starp Savienību un partnervalstīm. Tas ietver pastiprinātu politikas dialogu, spēju pilnveidošanu un uzlabotu pārvaldību, kas papildina partneru centienus iekasēt vairāk un tērēt labāk, lai atbalstītu ilgtspējīgu un iekļaujošu ekonomikas izaugsmi un darbības vietas, un nabadzības izskaušanu.</p>	<p>III nodaļa Rīcības plāni, pasākumi un īstenošanas metodes</p> <p>23. pants <i>ES finansējuma veidi un īstenošanas metodes</i></p> <p>4. Budžeta atbalsts, kā minēts 1. punkta c) apakšpunktā, tostarp tas, kas sniegts, izmantojot nozaru reformu rādītāju līgumus, tiek sniegts saskaņā ar Finanšu regulas 236. pantu. Tas balstās uz valstu līdzatbildību, savstarpēju pārskatatbildību un kopīgu apņēmību ievērot universālas vērtības, demokrātiju, cilvēktiesības, tiesiskumu, un tā mērķis ir nostiprināt partnerības starp Savienību un partnervalstīm. Tas ietver pastiprinātu politikas dialogu, spēju pilnveidošanu un uzlabotu pārvaldību, kas papildina partneru centienus iekasēt vairāk un tērēt labāk, lai atbalstītu ilgtspējīgu un iekļaujošu ekonomikas izaugsmi un darbības vietas, un nabadzības izskaušanu.</p>	

Priekšlikuma teksts	Palātas ierosinājums	Piezīmes
<p>Jebkādu lēmumu sniegt budžeta atbalstu pieņem, pamatojoties uz budžeta atbalsta politiku, par ko ir panākta vienošanās Savienībā, skaidriem atbilstības kritērijiem un rūpīgi izvērtējot riskus un ieguvumus.</p> <p>4. Budžeta atbalstu diferencē tā, lai tas labāk atbilstu partnervalsts politiskajiem, ekonomiskajiem un sociālajiem apstākļiem, ņemot vērā nestabilitātes situācijas.</p> <p>Sniedzot budžeta atbalstu saskaņā ar Finanšu regulas 236. pantu, Komisija skaidri definē un uzrauga budžeta atbalsta sniegšanas nosacījumu kritērijus, tostarp progresu reformu īstenošanā un pārredzamību, un atbalsta parlamentārās kontroles, valsts revīzijas spēju, lielākas pārredzamības un publiskās piekļuves informācijai pilnveidošanu.</p> <p>5. Budžeta atbalsta izmaksāšanas pamatā ir rādītāji, kas apliecina pietiekamu progresu, kas panākts ar partnervalsti saskaņoto mērķu īstenošanā.</p> <p>6. Finanšu instrumenti saskaņā ar šo regulu var būt aizdevumi, garantijas, pašu kapitāls vai kvazikapitāls, investīcijas vai līdzdalības, kā arī riska dalīšanas instrumenti, pēc iespējas un saskaņā ar Finanšu regulas 209. panta 1. punktā paredzētajiem principiem Eiropas Investīciju bankas, tādas daudzpusējas Eiropas finanšu iestādes kā Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka, vai divpusējas Eiropas finanšu iestādes, piemēram, divpusēju attīstības banku, vadībā, iespējams, apvienojumā ar citiem finanšu atbalsta veidiem gan no dalībvalstīm, gan tresām personām.</p> <p>Iemaksas Savienības finanšu instrumentos saskaņā ar šo regulu var veikt dalībvalstis, kā arī jebkurš Finanšu regulas 62. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētais tiesību subjekts.</p>	<p>Jebkādu lēmumu sniegt budžeta atbalstu pieņem, pamatojoties uz budžeta atbalsta politiku, par ko ir panākta vienošanās Savienībā, skaidriem atbilstības kritērijiem un rūpīgi izvērtējot riskus un ieguvumus.</p> <p>4. Budžeta atbalstu diferencē tā, lai tas labāk atbilstu partnervalsts politiskajiem, ekonomiskajiem un sociālajiem apstākļiem, ņemot vērā nestabilitātes situācijas.</p> <p>Sniedzot budžeta atbalstu saskaņā ar Finanšu regulas 236. pantu, Komisija skaidri definē un uzrauga budžeta atbalsta sniegšanas nosacījumu kritērijus, tostarp progresu reformu īstenošanā un pārredzamību, un atbalsta parlamentārās kontroles, valsts revīzijas spēju, lielākas pārredzamības un publiskās piekļuves informācijai pilnveidošanu.</p> <p>5. Budžeta atbalsta izmaksāšanas pamatā ir rādītāji, kas apliecina pietiekamu progresu, kas panākts ar partnervalsti saskaņoto mērķu īstenošanā.</p> <p>6. 5. Finanšu instrumenti saskaņā ar šo regulu var būt aizdevumi, garantijas, pašu kapitāls vai kvazikapitāls, investīcijas vai līdzdalības, kā arī riska dalīšanas instrumenti, pēc iespējas un saskaņā ar Finanšu regulas 209. panta 1. punktā paredzētajiem principiem Eiropas Investīciju bankas, tādas daudzpusējas Eiropas finanšu iestādes kā Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka, vai divpusējas Eiropas finanšu iestādes, piemēram, divpusēju attīstības banku, vadībā, iespējams, apvienojumā ar citiem finanšu atbalsta veidiem gan no dalībvalstīm, gan tresām personām.</p> <p>Iemaksas Savienības finanšu instrumentos saskaņā ar šo regulu var veikt dalībvalstis, kā arī jebkurš Finanšu regulas 62. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētais tiesību subjekts.</p>	

Priekšlikuma teksts	Palātas ierosinājums	Piezīmes
<p>7. Minētos finanšu instrumentus īstenošanas un pārskatu sniegšanas nolūkos var sagrupēt daļās.</p> <p>8. Savienības finansējums nerada īpašus nodokļus, nodevas vai maksājumus un neizraisa to iekasēšanu.</p> <p>9. Nodokļi, nodevas un maksājumi, ko piemēro partnervalstīs, var būt tiesīgi saņemt finansējumu saskaņā ar šo regulu.</p>	<p>7. Minētos finanšu instrumentus īstenošanas un pārskatu sniegšanas nolūkos var sagrupēt daļās.</p> <p>8. Savienības finansējums nerada īpašus nodokļus, nodevas vai maksājumus un neizraisa to iekasēšanu.</p> <p>9. Nodokļi, nodevas un maksājumi, ko piemēro partnervalstīs, var būt tiesīgi saņemt finansējumu saskaņā ar šo regulu.</p>	
<p>IV nodaļa EFIA+, budžeta garantijas un finansiālā palīdzība trešām valstīm</p> <p>26. pants <i>Darbības joma un finansējums</i></p>	<p>IV nodaļa EFIA+, budžeta garantijas un finansiālā palīdzība trešām valstīm</p>	<p>IV nodaļa EFIA+, budžeta garantijas un finansiālā palīdzība trešām valstīm</p>
<p>6. EFIA+ un Ārējās darbības garantija var atbalstīt finansēšanas un investīciju operācijas partnervalstīs 4. panta 2. punktā minētajās ģeogrāfiskajās zonās. Ārējās darbības garantijas uzkrājumus finansē no attiecīgo ģeogrāfisko programmu budžeta, kuras izveidotas ar 6. panta 2. punkta a) apakšpunktā, kuras izveidotas ar 6. panta 2. punkta a) apakšpunktu, un pārceļ kopējā uzkrājuma fondā. No EFIA+ un Ārējās darbības garantijas var arī atbalstīt operācijas IPA III regulas I pielikumā uzskaitītajās saņēmējās. Finansējumu šīm operācijām saskaņā ar EFIA+ un Ārējās darbības garantijas uzkrājumiem finansē saskaņā ar IPA regulu. Ārējās darbības garantijas uzkrājumus aizdevumiem EINS regulas 10. panta 2. punktā minētajām trešām valstīm finansē saskaņā ar EINS regulu.</p>		<p>6. Trūkst informācijas par to, kas tiks darīts, piemēram, ar ieņēmumiem un jebkādiem maksājumiem, ko Savienība saņēmusi saskaņā ar garantijas vai aizdevuma līgumiem, summām, kas atgūtas no saistības neizpildījušiem debitoriem, ienākumiem no to resursu ieguldījumiem, kas tiek turēti kopējā uzkrājumu fondā. Nav arī informācijas par saistītajām izmaksām.</p>
<p>7. Finanšu regulas 211. panta 2. punktā minētos uzkrājumus veido, balstoties uz Savienības kopējām nenokārtotajām saistībām, kas izriet no katras operācijas, tostarp operācijām, kuras parakstītas līdz 2021. gadam un kuras garantē Savienība. Šajā summā neiekļauj Finanšu regulas 208. panta 2. punktā minētās iemaksas (sk. Finanšu regulas 211. panta 1. punktu). Ikgadējo uzkrājumu summu var veidot līdz pat septiņu gadu laikā.</p>	<p>7. Finanšu regulas 211. panta 2. punktā minētos uzkrājumus likmi veido, balstoties uz Savienības kopējām nenokārtotajām saistībām, kas izriet no katras operācijas, tostarp operācijām, kuras parakstītas līdz 2021. gadam un kuras garantē Savienība. Šajā summā neiekļauj Finanšu regulas 208. panta 2. punktā minētās iemaksas (sk. Finanšu regulas 211. panta 1. punktu). Ikgadējo uzkrājumu summu var veidot līdz pat septiņu gadu laikā.</p>	<p>7. Šķiet, ka Finanšu regulas 211. panta 6. un 7. punkts navņemts vērā, lai gan šie punkti ir ļoti svarīgi. Mēs uzskatām, ka Komisijai ir nekavējoties jāinformē Eiropas Parlaments un Padome un jāierosina atbilstoši atjaunošanas pasākumi, ja valsts, kas saņem ES finansiālo palīdzību, neveic maksājumu termiņā.</p>

Priekšlikuma teksts	Palātas ierosinājums	Piezīmes
<p>8. Aktīvu bilanci līdz 2020. gada 31. decembrim EFIA Garantiju fondā un Garantiju fondā ārējām darbībām, kuri izveidoti attiecīgi ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 480/2009, pārvieto kopējā uzkrājumu fondā, lai nodrošinātu uzkrājumus to attiecīgajām operācijām saskaņā ar to pašu vienu garantiju, kas paredzēta šā panta 4. punktā.</p>	<p>8. Aktīvu bilanci līdz 2020. gada 31. decembrim EFIA Garantiju fondā un Garantiju fondā ārējām darbībām, kuri izveidoti attiecīgi ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1601 un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 480/2009, pārvieto kopējā uzkrājumu fondā, lai nodrošinātu uzkrājumus to attiecīgajām operācijām saskaņā ar to pašu vienu garantiju, kas paredzēta šā panta 4.5. punktā.</p>	<p>Vai priekšlikumā ir pareizi ņemts vērā Finanšu regulas 209. panta 3. un 4. punkts? Sk. arī 29. panta 6. punktu turpmāk.</p>
<p>27. pants <i>Operāciju un partneru atbilstība un atlase</i></p> <p>2. Ārējās darbības garantija atbalsta finansēšanas un investīciju operācijas, kuras atbilst Finanšu regulas 209. panta 2. punkta a) līdz c) apakšpunktā paredzētajiem nosacījumiem un kuras</p> <p>a) nodrošina papildināmību ar citām iniciatīvām;</p> <p>b) ir ekonomiski un finansiāli dzīvotspējīgas, pienācīgi ņemot vērā iespējamo atbalstu no projekta privātajiem un publiskajiem partneriem un viņu līdzfinansējumu, vienlaikus ņemot vērā konkrēto darbības vidi un to valstu spējas, kas noteiktas kā valstis, kuras skar nestabilitāte vai konflikts, kuras ir vismazāk attīstītās valstis un lielu parādu apgrūtinātas nabadzīgas valstis un kuras var izmantot izdevīgākus noteikumus;</p> <p>c) ir tehniski dzīvotspējīgas un ilgtspējīgas no vides un sociālā viedokļa.</p>		<p>2. Lūdzu, ņemiet vērā, ka tas neatbilst Finanšu regulas 219. panta 3. punktam, jo nav iekļauts d) apakšpunkts, kurā minēts budžeta garantiju sviras un multiplikatora efekts. Vai tas ir izlaists nejauši?</p>

Priekšlikuma teksts	Palātas ierosinājums	Piezīmes
<p>5. Atbilstīgie partneri atbilst noteikumiem un nosacījumiem, kas paredzēti Finanšu regulas 62. panta 2. punkta c) apakšpunktā. Attiecībā uz struktūrām, ko reglamentē dalībvalsts vai valsts vai trešās valsts privāttiesības, kuras ir veikušas iemaksas Ārējās darbības garantijā saskaņā ar šīs regulas 28. pantu, priekšroka tiek dota struktūrām, kas sniedz informāciju par vides, sociālās un korporatīvās pārvaldības kritērijiem.</p>	<p>5. Atbilstīgie partneri atbilst noteikumiem un nosacījumiem, kas paredzēti Finanšu regulas 62. panta 21. punkta c) apakšpunktā. Attiecībā uz struktūrām, ko reglamentē dalībvalsts vai trešās valsts privāttiesības, kuras ir veikušas iemaksas Ārējās darbības garantijā saskaņā ar šīs regulas 28. pantu, priekšroka tiek dota struktūrām, kas sniedz informāciju par vides, sociālās un korporatīvās pārvaldības kritērijiem.</p>	
<p>28. pants Citu līdzekļu devēju iemaksas Ārējās darbības garantijā</p> <p>1. Ārējās darbības garantijā iemaksas var veikt dalībvalstis, trešās valstis un citas trešās personas.</p> <p>Atkāpjoties no Finanšu regulas 218. panta 2. punkta otrās daļas, Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu līgumslēdzējas puses var veikt iemaksas garantiju vai skaidras naudas veidā.</p> <p>Iemaksas no trešām valstīm, kas nav Līguma par Eiropas Ekonomikas zonas līgumslēdzējas puses, un no citām trešām personām tiek veiktas skaidras naudas veidā un ar Komisijas apstiprinājumu.</p> <p>Komisija nekavējoties informē Eiropas Parlamentu un Padomi par apstiprinātajām iemaksām.</p> <p>Pēc dalībvalstu pieprasījuma to veiktās iemaksas var asignēt darbību uzsākšanai konkrētos reģionos, valstīs, nozarēs vai esošajos investīciju logos.</p> <p>2. Iemaksas garantijas veidā nedrīkst pārsniegt 50 % no šīs regulas 26. panta 2. punktā minētās summas.</p>		<p>1. Finanšu regulas attiecīgajā pantā ir izmantots vārds “var”, tāpēc nav skaidrs, kāpēc tā ir atkāpe.</p> <p>2. Iemaksas garantijas veidā nedrīkst pārsniegt 50 % no šīs regulas 26. panta 23. punktā minētās summas.</p>

Priekšlikuma teksts	Palātas ierosinājums	Piezīmes
<p>29. pants Ārējās darbības garantijas nolīgumu īstenošana</p> <p>5. Ārējās darbības garantija var segt:</p> <p>a) attiecībā uz parādu instrumentiem – pamatsummu un visus procentus, kā arī summas, kas maksājamas atlasītajam atbilstīgajam partnerim, bet nav saņemtas saskaņā ar finansēšanas operāciju noteikumiem pēc tam, kad ir noticis saistītību neizpildes gadījums;</p> <p>a) attiecībā uz pamatkapitāla ieguldījumiem – investētās summas un ar tām saistītās finansēšanas izmaksas;</p> <p>b) attiecībā uz citām finansēšanas un investīciju operācijām, kas minētas 27. panta 2. punktā, – izmantotās summas un ar tām saistītās finansēšanas izmaksas;</p> <p>c) visus attiecīgos izdevumus un piedziņas izmaksas saistībā ar saistību neizpildes gadījumu, ja vien tās nav atvilkta no piedziņas ieņēmumiem.</p> <p>6. b) Savienības nenomaksātajām no EFTA+ operācijām izrietošajām finanšu saistībām, kas sniegtas atbilstīgajiem partneriem, un to finansēšanas un investīciju operācijām, sadalījumā pa atsevišķām operācijām.</p>	<p>29. pants Ārējās darbības garantijas nolīgumu īstenošana</p> <p>5. Ārējās darbības garantija var segt:</p> <p>a) attiecībā uz parādu instrumentiem – pamatsummu un visus procentus, kā arī summas, kas maksājamas atlasītajam atbilstīgajam partnerim, bet nav saņemtas saskaņā ar finansēšanas operāciju noteikumiem pēc tam, kad ir noticis saistītību neizpildes gadījums;</p> <p>a) attiecībā uz pamatkapitāla ieguldījumiem – investētās summas un ar tām saistītās finansēšanas izmaksas;</p> <p>b) attiecībā uz citām finansēšanas un investīciju operācijām, kas minētas 27. panta 2. punktā, – izmantotās summas un ar tām saistītās finansēšanas izmaksas;</p> <p>c) visus attiecīgos izdevumus un piedziņas izmaksas saistībā ar saistību neizpildes gadījumu, ja vien tās nav atvilkta no piedziņas ieņēmumiem.</p>	<p>6. b) Finanšu regulas 219. panta 6. punkts nav pilnībā ievērots.</p>
<p>V nodaļa Uzraudzība, ziņošana un novērtēšana</p> <p>31. pants Uzraudzība un ziņošana</p> <p>2. Komisija regulāri uzrauga savas darbības un pārskata progresu, kas panākts ceļā uz gaidāmo rezultātu sasniegšanu, pievērsoties izlaidei un iznākumiem.</p>	<p>V nodaļa Uzraudzība, ziņošana un novērtēšana</p> <p>31. pants Uzraudzība un ziņošana</p> <p>2. Komisija regulāri uzrauga savas darbības un pārskata progresu, kas panākts ceļā uz gaidāmo rezultātu sasniegšanu, pievērsoties izlaidei un iznākumiem.</p>	

Priekšlikuma teksts	Palātas ierosinājums	Piezīmes
<p>Progress attiecībā uz gaidāmajiem rezultātiem būtu jāuzrauga, pamatojoties uz skaidriem, pārredzamiem un vajadzības gadījumā izmērāmiem rādītājiem. Lai atvieglotu savlaicīgu ziņošanu, saglabā ierobežotu rādītāju skaitu.</p> <p>6. Gada ziņojumā, ko sagatavo 2021. gadā, ietver konsolidētu dētu informāciju no gada ziņojumiem attiecībā uz laikposmu no 2014. līdz 2020. gadam par visu finansējumu, kas izriet no 40. panta 2. punktā minētajām regulām, tostarp par ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem un iemaksām trasta fondos, un norādot izdevumu sadalījumu pa valstīm, finanšu instrumentu izmantojumu, saistībām un maksājumiem. Ziņojumā ietver galvenās atziņas, kas gūtas, un turpmākus pasākumus, kas veikti pēc ieteikumiem, kuri sniegti pēc iepriekšējos gados veiktiem novērtējumiem.</p>	<p>Progress attiecībā uz gaidāmajiem rezultātiem būtu jāuzrauga, pamatojoties uz skaidriem, pārredzamiem un vajadzības gadījumā izmērāmiem rādītājiem. Lai atvieglotu savlaicīgu ziņošanu, saglabā ierobežotu rādītāju skaitu.</p> <p>6. Gada ziņojumā, ko sagatavo 2021. gadā, ietver konsolidētu informāciju no gada ziņojumiem attiecībā uz laikposmu no 2014. līdz 2020. gadam par visu finansējumu, kas izriet no 40. panta 2. punktā minētajām regulām, tostarp par ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem un iemaksām trasta fondos, un norādot izdevumu sadalījumu pa valstīm, finanšu instrumentu izmantojumu, saistībām un maksājumiem. Ziņojumā ietver galvenās atziņas, kas gūtas, un turpmākus pasākumus, kas veikti pēc ieteikumiem, kuri sniegti pēc iepriekšējos gados veiktiem novērtējumiem.</p>	

ISSN 1977-0952 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5201 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības Publikāciju birojs
2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV